

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

69. Stultus semper desiderat, immemor eorum quæ habet, licet cupitis meejus: quasi præsentibus offendit ad absencia properat, illis quoque, ubi adfuerint, irritandus. Nullius fruitur, & omnibus inhiat, suis met ipse torquetur votis.

70. Malè concupieris illud, cui omnes insidiantur, & quod à nemine securum est: multitudo ambientium officit, nè obtineas: numerus invidorū, nè quiete possideas. Res terræ hujus montaneæ sunt, & instar ferarum; quò magis accesseris, eò fugiunt magis: ambientem declinant.

DECAS VIII.

71. Non est Sapientis appetere, sed velle: non timidum esse, sed cautum: non voluptuari, sed gaudere. Nihil desideret, nisi cum ratione: cautè præveniat, sed cum quiete: liberè gaudeat, sed cum honestate: de nullo doleat, nisi de peccato; quamquam ubi ratio ad est, peccatum adesse non debet.

72. Virtuoso ea præ cæteris prærogativa est, quòd inter ipsa tormenta felicitate non careat. Non judicat esse malum, unde non redditur malus. Culpam timet, pœnam

pœnam suffert, voluptatem fugit, & totum fortunæ imperium pro nihilo habet: solâ patientiâ armatus in omnem ejus tyrannidem audet.

73. Ut fortuita non te commoveant, maturè prævideas: eveniant præter voluntatem, non præter opinionem: si non prævolita, sint saltèm prævisa. Non velis te exemptum calamitatibus humanis, sed erroribus. Quidquid statueris, hanc appendicem addito: *Nisi casus adversum aliquid immiserit: non quòd timeas iram fortunæ; sed ut prævenias.*

74. Licet eventus non adveretur consiliis, si tamen non respondeat optatis, etiam ex hoc modico torquetur animus. Qui quod sperat, non præfixerit certò eventurum, mollius fert vota sua illudi.

75. Convenit in id advertere, quod venire potest, non quod solet. Mala qua in aliis mollit assuetudo ferendi, intenervet cautela præ videndi. Non soler nauta, dum cœlum aspirat, & aura blanditur clavum deserere, aut remos abjicere: semper parata habet, quibus tempestati occurrat. Ita sapiens dum fors afflat benignio

benignior, non sit immemor adversæ.
Etiam tela fortunæ non feriunt prævisa.

67. Genus libertatis est servire sapien-
ti, uti species servitutis, imperare stultis.
Qui desipit, duplici malo obnoxius est: in-
sipientiæ, quâ gravat seipsum, malitiæ
quâ cæteros. Veluti enim sapiens supplet
ingenio, quod deest facultati, ità stultus
prudentiæ, quâ caret, supponit malitiam.

77. Amentibus hæc propria esse Aristoteles scribit: *Facile ac perperam judicare; præproperè mentem edicere: nolle uti præsentibus: de rebus vita honestis ac bonis male opinari.* At ego majoris longè insipientiæ esse autu-
mo, nosse bonum, & tamen facere malū.

78. Non sapit ille plurimùm, qui novit
plurima, sed qui, quæ novit, sapienter
disponit: non qui explanat recondita, sed
qui inquirit in vera: non qui ratiocinatur
multùm, sed qui appetit modicum: qui
affectus suos contrahit: qui seipso conten-
tus est, & à fortuna independens.

79. Beatus ille, qui pluribus non eget,
ut contentus vivat, quam ut vivat. In
hoc egemus cibo, somno, veste, aliòque
apparatu: in illud sufficit animus utrius-

F

que

que fortunæ contemptor, æstimator cœlestium, Deique æmulator, qui absque accessu alterius boni seipso beatus est,

80. Vis rebus omnibus dominari? contemne. Non parvus rerum usus contemptus est: quin & domini pars melior non possessio, sed usus & fructus. Ut rebus nemo melius, quam virtuosus noverit nemo magis de illis gaudere; nam major ejus usus, contemptus est. Cæterum quid post longum rerum usum haberi solet, nisi fastidium earundem? idem habet ante felicitatem, qui contemnit.

DECAS IX.

81. Nullus magis servus, quam improbus, nemò magis ingenuus, quam virtuosus. Quæ enim libertas major, quam vivere uti velis? hanc nemo tibi sustulerit. Vito sors ista non evenit, subest dominio cupiditatū. Lex ei interdicit, quod appetit & quod appetendū foret, vitia impediunt. Qui ex virtute vivit, ductumq; rationis, quitur, illū nihil de proposito deturbabit.

82. Libertas nemini major contigit, quam qui velit, quod Deus vult. Hujus voluntati nihil adversatur: semper enim exequi